

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3Tos/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619010123
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5619010123.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a Mgr. Miroslava Mazúcha, na neverejnom zasadnutí konanom 7. mája 2020 prejednal sťažnosť odsúdenej S. Z. podanú proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/28/2019 z 11.12.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/28/2019 z 11.12.2019.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš napadnutým uznesením podľa § 55 ods. 4 Tr. zák. u odsúdenej S. Z. nariadil trest odňatia slobody vo výmere 90 dní za nevykonaný trest povinnej práce vo výmere 180 hodín, ktorý bol odsúdenej uložený trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/28/2019 zo dňa 30.5.2019 vo výmere 180 hodín. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. odsúdenú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uzneseniu podala riadne a včas sťažnosť odsúdená S. Z. prostredníctvom svojho zvoleného obhajcu. Nesúhlasí s tým, že zavinene nevykonávala trest povinnej práce. V deň nástupu na výkon trestu povinnej práce, ako aj v deň rozhodovania súdu o premene trestu povinnej práce na trest odňatia slobody bola práceneschopná a nemohla sa teda nezavinene zúčastniť jednak rozhodovania a ani nastúpiť na výkon trestu povinnej práce. Túto skutočnosť chcela oznámiť súdu prostredníctvom pána N. C., ktorý dňa 7.11.2019 doručil súdu podanie, ktorého obsahom bolo potvrdenie o jej dočasnej práceneschopnosti vystavené MUDr. C. J. zo dňa 15.10.2019. Nedopatrením to však podal pod inú spisovú značku sp. zn. 0T/3/2018. Z tohto dôvodu sa tak súd nedozvedel o jej práceneschopnosti a vec rozhodol aj za jej neprítomnosti. Na potvrdenie vyššie uvedených skutočností pripojila ku svojej sťažnosti kópiu pracovnej neschopnosti spolu s úradným záznamom pracovníčky Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nebyť tohto nedopatrenia, nemohla byť prítomná na verejnom zasadnutí, ktorého predmetom bola premena jej nariadeného trestu povinnej práce na trest odňatia slobody. Mohla vysvetliť dôvody, pre ktoré nezačala vykonávať trest povinnej práce. Z diagnózy určenej v potvrdení o dočasnej práceneschopnosti a jej ďalšieho obsahu je zrejmé, že išlo o zlomeninu rebier, ktorá bola zavinená inou osobou, nie ňou samotnou. Pri takejto diagnóze je objektívne nemožné začať vykonávať pracovnú činnosť. Z tohto dôvodu si myslí, že by tieto skutočnosti mohol súd zohľadniť pri svojom rozhodovaní. Je pravdou, že túto skutočnosť mala oznámiť, o čo sa aj snažila, avšak nedopatrením sa jej to nepodarilo. Nemyslí si, že je spravodlivé, aby jej za takúto chybu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody. Rovnako by to ani nebolo v súlade s účelom trestu povinnej práce, ako alternatívneho trestu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhla, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie.

K sťažnosti odsúdenej sa príslušný prokurátor nevyjadril.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť odsúdenej S. Z. je dôvodná.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 55 ods. 4 Tr. zák. ak odsúdený v čase výkonu trestu povinnej práce nevedol riadny život alebo zavinene nevykonával práce v určenom rozsahu alebo nesplnil uložené obmedzenia alebo povinnosti, súd premení trest povinnej práce alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

Povinnosť vyplývajúca z citovaného zákonného ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., t.j. zistiť skutkový stav veci náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti, platí nielen pre rozhodovanie o otázke viny a trestu, či nároku na náhradu škody, ale aj pre rozhodovanie ktorejkoľvek otázky, ktorú treba v trestnom konaní riešiť. Uplatňuje sa v každom štádiu trestného konania, teda aj pri rozhodovaní o premene trestu povinnej práce alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody v prípade, ak odsúdený v čase výkonu tohto trestu nevedol riadny život alebo zavinene nevykonával práce v ustanovenom rozsahu, prípadne neplnil uložené obmedzenia alebo povinnosti. Preto náležite musí byť zistené tiež to, či v prípade odsúdeného sú splnené podmienky pre premenu trestu povinnej práce alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody. Z týchto zistení treba vychádzať pri rozhodovaní.

Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil okrem iného nasledovnými právnymi úvahami: „Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že odsúdená zavinene nevykonávala trest povinnej práce. Z oznámenia poskytovateľa práce vyplýva, že odsúdená nenastúpila a teda ani nezačala s výkonom trestu povinnej práce. Nemožno opomenúť ani časový aspekt, keďže mala nastúpiť výkon trestu dňa 22.10.2019, pričom dodatočne ani v čase rozhodovania súdu o premene trestu povinnej práce nenastúpila výkon trestu. Odsúdená má nepochybne vedomosť o tom, že na súde prebieha konanie o premene trestu povinnej práce na trest odňatia slobody. Odsúdená napriek opakovaným výzvam sa nedostavila k probačnému úradníkovi z dôvodu prejednávania podmienok výkonu tohto trestu, neprejavila žiadny záujem o uvedenú otázku. Absolútna pasivita menovanej v naznačenom smere má nesporne svoju výpovednú hodnotu aj o jej prístupe k riadnemu výkonu trestu povinnej práce. Z vykonaného dokazovania súd nemal preukázané, že odsúdená z objektívnych dôvodov nemohla nastúpiť výkon trestu povinnej práce. V rámci preskúmania možnosti uloženia a výkonu trestu povinnej práce bola poučená o tom, že v prípade, ak zavinene nevykoná trest povinnej práce, vystavuje sa hrozbe premeny trestu povinnej práce na trest odňatia slobody. Z vykonaného dokazovania súd teda nemal preukázané žiadne okolnosti objektívneho charakteru na strane odsúdenej, ktoré by jej bránili v riadnom výkone trestu (napr. vážne zhoršenie zdravotného stavu). Odsúdená neprejavila žiadnu snahu smerujúcu k tomu, aby výkon trestu povinnej práce nastúpila a riadne v ňom pokračovala. Jej prístup k výkonu tohto trestu možno vyhodnotiť ako nezodpovedný. Odsúdená nevyužila šancu ponúknutú súdom v podobe uloženia alternatívneho trestu napriek tomu, že súdený skutok spáchala v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia. Z trestu povinnej práce neodpracovala žiadnu časť. Súd vykonal verejné zasadnutie dňa 11.12.2019 v neprítomnosti odsúdenej, ktorá mala upovedomenie o termíne verejného zasadnutia riadne a včas doručené. Odsúdená bola upozornená na možnosť vykonania verejného zasadnutia v jej neprítomnosti. Svoju neúčasť menovaná žiadnym spôsobom neospravedlnila, ani nepožiadala o odročenie verejného zasadnutia. Upovedomenie o termíne verejného zasadnutia bolo odsúdenej doručené dňa 29.11.2019“.

Vo vzťahu k základu rozhodnutia samosudcu okresného súdu sa krajský súd stotožnil s dôvodmi napadnutého uznesenia o nariadení trestu odňatia slobody za nevykonaný trest povinnej práce. Odsúdená v tejto trestnej veci nekontaktovala súd alebo probačného a mediačného úradníka, ktorému by bola oznámila dôvod, pre ktorý si trest povinnej práce nemôže riadne nevykonávať, ani sa nedohodla na ďalšom postupe, nedodrжала ani podmienky výkonu trestu uvedené v poučení. Žiada sa tiež

pripomenúť, že odsúdená do rozhodnutia okresného súdu o premene nepredložila súdu hodnoverný doklad o tom, že je práceneschopná, resp. že zo zdravotných dôvodov nemohla nastúpiť ani začať vykonávať trest povinnej práce. Vzhľadom na vyššie uvedený prístup odsúdenej v konaní boli splnené zákonné podmienky pre premenu trestu povinnej práce na trest odňatia slobody, aj pre vykonanie verejného zasadnutia, na ktorom sa rozhodovalo o premene trestu povinnej práce, v neprítomnosti odsúdenej.

Vzhľadom na skutočnosti, ktoré vyšli najavo v sťažnostnom konaní, keď odsúdená v rámci svojej sťažnosti do trestného spisu doložila kópiu dočasnej pracovnej neschopnosti vystavenej dňa 15.10.2019, krajský súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu nezodpovedá stavu veci a zákonu.

Po preskúmaní spisu sa javí, že na strane odsúdenej existovali také okolnosti objektívneho charakteru (pracovná neschopnosť od 14.10.2019), ktoré jej bránili v riadnom výkone trestu povinnej práce, resp. ktoré jej neumožňovali vôbec nastúpiť trest povinnej práce zo zdravotných dôvodov (podľa vyjadrenia odsúdenej mala zlomené rebrá konaním inej osoby). Z kópie dočasnej pracovnej neschopnosti je zistiteľné, že odsúdená mala nariadené aj kontroly svojho zdravotného stavu v dňoch 5.11.2019, 18.12.2019, 9.1.2020, 5.2.2020. Odsúdenej treba vytknúť jej nezodpovedný prístup v prebiehajúcom konaní, keď nespolupracovala s konajúcim súdom, ani s probačným a mediačným úradníkom. Kópiu dočasnej pracovnej neschopnosti založila do spisu v inej trestnej veci (vec Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. OT/3/2018 - pozn. nadriadeného súdu). V okolnostiach prebiehajúcej veci však táto skutočnosť nemôže byť vyhodnotená v neprospech odsúdenej.

Na základe uvedených skutočností krajský súd rozhodol tak, že napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil bez toho, aby okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol, pretože ďalší procesný postup súdu prvého stupňa bude závisieť od aktuálneho skutkového stavu v prebiehajúcom vykonávanom konaní o uloženom treste povinnej práce.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.